

[Økonomi- og arbejdsministeren.]

der her føres frem, er helt berettigede. Jeg har naturligvis med henblik på dette lovforslags fremsættelse forsøgt at sætte mig meget nøje ind i disse forhold, og jeg må som min ærligste overbevisning sige, at jeg tror, de ærede ordførere og specielt det ærede medlem hr. N. Chr. Christensen skød ganske betydeligt over målet. Jeg tror slet ikke, at lærlingebegrænsningerne har det omfang og den effektivitet, man vil give det udseende af, og jeg tror så absolut ikke, at lærlingebegrænsningerne har den centrale stilling med hensyn til løsningen af de store årganges problem, som man her vil give det udseende af. Det er rigtigt, at af de 90 lærefag, vi har her i landet i lærlingelovens forstand, findes der begrænsninger i lærlingeantallet af en eller anden slags i de 27 fag, og det kan jo lyde ganske voldsomt. Men kigger man listen igennem over de fag, hvor der findes begrænsninger, og de fag, hvor der ikke findes begrænsninger, ja, så forskydes det virkelighedens billede, man får frem, en hel del i forhold til de, jeg må måske have lov at sige en smule propagandabetonede udtalelser, der er faldet her i dag.

Der er en række fag, hvor man ved kollektiv overenskomst har fastsat maksimumsbestemmelser af den ene eller den anden karakter for lærlingetilgangen. Lad mig nævne et flertal af navne på disse fag. Det er buntmagerfaget, det er børstenbinderfaget, det er forgylderfaget, det er handskemagerfaget, det er linierfaget, possementmagerfaget, skorstensfejerfaget, seilmagerfaget o. s. v. — jeg kunne nævne flere endnu. Jeg tror, at enhver, der hører navnene på de fag, jeg her har nævnt, vil være klar over, at de bestemmelser, der er truffet i disse fag, kan være samfundsmæssigt såre berettigede; heller ikke det ærede medlem hr. N. Chr. Christensen eller det ærede medlem hr. Adolph Sørensen vil hævde, at det kan være nogen stærk samfundsmæssig interesse at få tilgangen til børstenbinderfaget, forgylderfaget eller possementmagerfaget o. s. v. sat meget kraftigt i vejret. Vi ved, at der her er tale om fag, der er stagnerende, måske hendøende, hvor der er brug for nogle ganske få lærlinge hvert år; mere er det nemlig ikke. Disse lærlinge skulle meget gerne komme, så man får den tilgang

til faget, der er nødvendig, men at den blev fordoblet eller tredoblet eller firdoblet, ville ikke være i de unges interesse og ikke i samfundets interesse. Der findes andre fag, hvor tilsvarende begrænsninger gøres med andre formål. Det ærede medlem hr. Hans Rasmussen var allerede inde på det, idet han nævnte bager- og konditorfaget. Her ved vi allesammen at der har fundet misbrug sted. Vi ved, at der var en meget lang årrække, hvor man ræsonnerede sådan med hensyn til unge mennesker, som ikke kunne blive til andet eller måske på den ene eller den anden måde lå det offentlige til byrde, at kunne man ikke anbringe dem andre steder, kunne de altid anbringes som lærlinge i bagerfaget. Det førte med sig, at der var virksomheder — det har man eksempler på fra den tid — der havde 1 svend og 9 lærlinge. 1 svend og 9 lærlinge! Det var ganske tydeligt et misbrug. Man misbrugte de unge mennesker som billig arbejdskraft, man gav dem ikke en forsvarlig uddannelse, og bagefter kunne de gå rundt som arbejdsløse bagersvende; man ødelagde faget, ødelagde forholdene, ikke til gavn for nogen, men til skade for alle.

Det var kun rimeligt, at man her fik truffet en ordning, som har medført, at arbejdsløshedsprocenterne i bagerfaget nu er faldet fra omkring 30, et enkelt år 37, til 10—15. Der er næppe noget medlem af tinget, som vil påstå, at det danske samfund er ved at gå til grunde på grund af mangel på bagere. Der er næppe nogen, der vil påstå, at en arbejdsløshedsprocent hos bagerne på 10—15 er for lidt, og at den burde være højere. Der er næppe nogen, der vil påstå, at denne regulering for bagernes vedkommende har virket på nogen socialt u hensigtsmæssig måde.

Der kan være andre fag, hvor reguleringerne måske har virkninger af den karakter, de ærede medlemmer søger at påvise — det skal jeg ikke gøre mig klog på — men jeg har set, at i arbejdsmarkedskommissionens betænkning synes man i det store og hele at anerkende, at lærlingebegrænsningerne på mange punkter har fornuftige uddannelsesmæssige og sociale formål, men man peger på visse fag, hvor man mener at de er gået ud over dette formål. Jeg kan godt nævne, at det drejer sig om bogtrykkerfaget og litograf- og kemigrafefaget.